

IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2020/1350**z dne 25. septembra 2020****o odobritvi začasne podpore Republiki Litvi na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19⁽¹⁾ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Litva je 7. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, da bi dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene.
- (2) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Litva uvedla za zaježitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, bodo po pričakovanjih zelo močno vplivali na javne finance. Glede na napoved Komisije iz pomladi 2020 naj bi primanjkljaj in dolg sektorja država Litve do konca leta 2020 znašala 6,9 % oziroma 48,5 % bruto domačega proizvoda (BDP). Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2020 naj bi se BDP Litve v letu 2020 zmanjšal za 7,1 %.
- (3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile v Litvi. To je privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Litve v zvezi s subvencijami plač med obdobjem brez dela in po njem, ter nadomestili za samozaposlene, vključno z nadomestili za samozaposlene, ki se ukvarjajo s kmetijskimi dejavnostmi, kot je navedeno v uvodnih izjavah od 4 do 7.
- (4) Z „Zakonom o zaposlovanju št. XII-2470“, ki je naveden v prošnji Litve z dne 7. avgusta 2020, je bila uvedena shema za plačilo subvencij delodajalcem za kritje ocenjenih plač za vsako zaposleno osebo, ki se sooča z obdobjem brez dela. Delodajalec se je lahko izbiral med subvencijami za kritje 70 % plače, do največ 1,5-kratnika minimalne plače, ali 90 % plače (100 % v primeru zaposlenih, starih 60 let in več) do višine minimalne plače. Delodajalci, ki so sodelovali v shemi, morajo vsaj 50 % zaposlenih obdržati še najmanj tri mesece po prenehanju izplačevanja subvencije;
- (5) Subvencije se izplačujejo tudi delavcem, ki se vrnejo po obdobju brez dela, in sicer do šest mesecev po vrnitvi na delo. Ob upoštevanju zgornje meje minimalne plače ali dvakratnika minimalne plače glede na gospodarsko dejavnost, ki jo izvaja delodajalec, lahko znesek subvencij, izplačan v prvem in drugem mesecu po vrnitvi, znaša do 100 % plače zaposlenega, v tretjem in četrtem mesecu 50 % ter v petem in šestem mesecu 30 %. Za navedene subvencije se lahko šteje, da so podobne shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj je njihov namen zagotoviti dohodkovno podporo zaposlenim in ohraniti obstoječa delovna razmerja.
- (6) Organi so uvedli tudi nadomestila za samozaposlene, vključno s samozaposlenimi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo na kmetijskem gospodarstvu ali kmetiji z najmanj štirimi enotami ekonomske velikosti, ki znašajo 257 EUR na mesec in so se izplačala v času karantene in naslednjih dveh mesecih. Nadomestila za samozaposlene se lahko štejejo za ukrep, podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj je njihov namen zaščititi samozaposlene ali podobne kategorije delavcev pred zmanjšanjem ali izgubo dohodka.

⁽¹⁾ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

- (7) Končno, uvedena so bila tudi nadomestila za samozaposlene osebe, ki se ukvarjajo s kmetijstvom na kmetijskem gospodarstvu ali kmetiji z manj kot štirimi enotami ekonomske velikosti, ki niso zajete v ukrepu, opisanem v uvodni izjavi 6. Ukrep sestavlja enkratno plačilo v višini 200 EUR za tiste male kmete, ki niso imeli druge zaposlitve. Za male kmete, ki so imeli poleg svoje samozaposlene kmetijske dejavnosti tudi drugo zaposlitev, pri čemer niso zaslužili več kot minimalno plačo, ukrep sestavlja plačilo v višini 200 EUR za vsak mesec trimesečnega obdobja karantene in obdobja izrednih razmer. Za ukrep se lahko šteje, da je podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj je njegov namen zaščititi samozaposlene ali podobne kategorije delavcev pred zmanjšanjem ali izgubo dohodka.
- (8) Litva izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Litva je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 746 660 000 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker novi ukrepi zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile v Litvi. Litva namerava 144 350 000 EUR povečanih odhodkov financirati iz skladov Unije.
- (9) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala z Litvo ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi.
- (10) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Litvi pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitev obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.
- (11) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (12) Litva bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Litva izvršila navedene odhodke.
- (13) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Litve, pa tudi prošnji za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Litva izpolnjuje pogoje iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672.

Člen 2

1. Unija da Litvi na voljo posojilo v znesku največ 602 310 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, odobrene s tem sklepom je 18 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja tega sklepa.
3. Komisija da Litvi na voljo finančno pomoč Unije v največ osmih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega obroka je lahko daljša od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V takih primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da se največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 upošteva, ko so izplačani vsi obroki.

4. Prvi obrok se sprostí ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
5. Litva plača stroške financiranja Unije iz člena 4 Uredbe (EU) 2020/672 za vsak obrok ter vse pristojbine, stroške in odhodke Unije, ki izhajajo iz financiranja, povezanega s posojilom, odobrenim na podlagi odstavka 1 tega člena.
6. Komisija odloča o obsegu in sprostívi obrokov ter obsegu tranš.

Člen 3

Litva lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) subvencije plač med obdobjem brez dela in po njem, kot so določene v členu 41 „Zakona o zaposlovanju št. XII-2470“;
- (b) nadomestila za samozaposlene, kot so določena v členu 5-1 „Zakona o zaposlovanju št. XII-2470“;
- (c) nadomestila za samozaposlene, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, kot so določena v členu 5-2 „Zakona o zaposlovanju št. XII-2470“.

Člen 4

Litva do 30. marca 2021 in nato vsakih šest mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Republiko Litvo.

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve naslovniku.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 25. septembra 2020

Za Svet
Predsednik
M. ROTH